

01 september 2024

HET VOORHANGSEL

*Exodus 26, vers 31-35
Markus 15, vers 33 t/m 38
Hebreeën 10, vers 19 t/m 25*

In de afgelopen maanden heb ik met u de tabernakel van alle kanten bekeken. We hebben veel ontdekt van die tent van God, waarmee God te midden van het volk Israël wilde wonen onderweg door de woestijn naar het Beloofde Land. Elk attribuut van die tent had een diepe betekenis. De ark bijvoorbeeld, de troon van God, maar tegelijkertijd ook de opbergplaats van de twee stenen tafels waarop de geboden van God stonden. Het getuigschrift van Gods verbinding met Zijn mensen lag in een gouden kist, zo kostbaar was die verbinding met ons voor God. Maar we hebben ook een tijdje geleden met elkaar gekeken naar die gouden kandelaar in de tent van God. Die kandelaar, waarmee later in de Bijbel de christelijke gemeenten zou worden vergeleken: wij mogen als gemeente voor God stralen, licht verspreiden in deze wereld met al haar donkere plekken. Vorige week

stonden wij stil bij het reukofferaltaar, dat een heerlijke geur in Gods tent moest verspreiden. Ik riep u vorige week op: zo mogen wij in deze wereld een geur van liefde, ja, 'de geur van Christus' verspreiden. Ik ben eigenlijk wel benieuwd wat ervan gekomen is... Ik heb in ieder geval van één gemeentelid gehoord dat zij zich door de oproep van de preek aangesproken wist en dat zij deze week een voor haar lastige drempel is overgegaan om ondanks alles toch een stukje liefde te geven.

Vandaag staan wij bij nog één element stil van de tabernakel. Bij het 'voorhangsel'. Of met een wat alledaagser woord: 'het gordijn', het hangende tapijt. Wat was dat voor gordijn? Nu, ik had u voor de vakantie al verteld dat mijn kennis van tenten minimaal is – 'stop mij niet in een tent' – maar ik weet nog wel dat een wat grotere tent is vaak in compartimenten verdeeld. Je hebt vaak een of andere afscheiding, zodat er sprake is van de grote tent als geheel en een kleinere binnentent. Nu zo'n soort afscheiding kende ook Gods tent.

De tent van God was 30 el lang en op twee derde van de tent was binnenin dat gordijn aangebracht, zodat het laatste gedeelte van de tent een aparte ruimte was, een ruimte van 10 bij 10 bij 10 el. Zo'n 4,5 meter breed, 4,5 meter lang en 4,5 meter hoog. (Een el in de Bijbel was namelijk zo'n 45 centimeter.) Dat achterste gedeelte van de tent, van 10 x 10 x 10, had dus een kubusvorm. Kubusvormen werden in die tijd vaker gebruikt voor heilige ruimten. Nu, in deze afgeschermdede ruimte stond dan ook de ark van God, de troon. Dit was daarmee het heiligste gedeelte van de tent. Het 'heilige der heiligen' zo noemen wij het ook wel. Het gordijn dat hiervoor door

Mozes moest worden opgehangen was van kostbare stoffen gemaakt en had engelenfiguren erop geborduurd – cherubs – om aan te geven: hier is bijna de hemel op aarde, want hier staat de troon van God.

Omdat deze ruimte achter het voorhangsel zo heilig was, was deze niet voor mensen toegankelijk. Slechts één keer per jaar mocht de hogepriester – alleen de hogepriester – door dat gordijn naar binnen om verzoening te doen. De hogepriester spatte dan wat bloed van een offerdier op het deksel van de ark – het verzoendeksel – en ook spatte hij wat bloed van het offerdier op de grond... en zo werd de tent van God geheiligd. De dag waarop dit plaatsvond – Grote Verzoendag – was voor het volk Israël misschien wel de meest bijzondere dag van het jaar, want met dit ritueel werd herdacht: God wil al onze zonden en gebreken verzoenen en daardoor wil God ondanks alle zonden en gebreken toch bij ons wonen en mogen wij God in ons midden hebben! Elk jaar werden zij eraan herinnerd dat dit eigenlijk een onmogelijke mogelijkheid was dat God in hun midden woonde – de heilige God en zij beperkte falende mensjes! - het bloed van het geslachte offerdier liet zien dat eigenlijk niemand voor God kon bestaan..., maar God was genadig en verlangde niet naar hun dood..., maar wilde met hen samen *leven!* Zij mochten leven! Leven met God!

Het gordijn had dus eigenlijk een bijzondere betekenis. Het betekende dat God zo heilig was – niet door mensen te benaderen, veel te groot en te overweldigend voor ons, want: één en al licht en heerlijkheid. Het gordijn vormde daarom een noodzakelijke afscheiding, een bescherming eigenlijk ook voor ons mensen, maar tegelijkertijd vertelde dat gordijn van het bijzondere geheim: *hier achter staat*

de troon van God. God is zo dichtbij jullie.

Wij hebben het nu over dat gordijn, maar eigenlijk geeft dat gordijn al een prachtige preek, gewoon door daar te hangen: zij vertelt ons over de grootheid van God..., waarom God dus ook niet door ons mensen te zien is en waarom Hij niet zomaar te benaderen is en op oproep beschikbaar is. Dat gordijn vertelt ons over een God veel groter dan wij ons kunnen bedenken. Maar zij vertelt ook dat deze God heel dichtbij uw en jouw leven is, misschien wel veel dichterbij dan je op dit moment beseft of voelt.

Maar nu maak ik een volgende stap en ga met u naar de Paasgeschiedenis, naar wat zich zo'n 1200 jaar later na de bouw van deze tabernakel heeft afgespeeld. Ik ga niet die Paasgeschiedenis helemaal langs, maar haal er één ding uit:

Als Jezus daar als een veroordeelde misdadiger aan het kruis de vreselijkste pijnen lijdt en het uitroept dat Hij Zich zo van de hemelse Vader verlaten voelt... als het helemaal donker wordt en Jezus eindelijk Zijn laatste adem uitblaast..., op dat vreselijke en tegelijkertijd ontroerende moment... scheurt dat gordijn waar wij het nu over hebben van boven naar beneden, in tweeën. ...

In de tempel van Jeruzalem, die helemaal was gebouwd volgens het patroon van de tent van God tijdens de woestijnreis, in die tempel hing namelijk ook zo'n gordijn als afscherming van het heiligste gedeelte van de tempel. De ark was er toen weliswaar niet meer – wij weten niet waar die is gebleven met de verwoesting van de vorige tempel - maar dat heiligste gedeelte van de tempel was nog steeds als de speciale ruimte voor God afgeschermd waar geen mens mocht komen... het heilige der heiligen... Maar nu scheurde dat gordijn dus opeens, van boven naar beneden... Van boven naar beneden, dat was dus niet een mens die er aan had zitten rommelen..., nee, het was God Die met onzichtbare hand het gordijn kapotscheurde.... Nu was het heiligste gedeelte open komen te liggen... wat had dat te betekenen?

Ja, dat is het lastige..., dat staat nergens in de Bijbel vermeld. Mattheüs, Markus en Lukas vertellen alle drie dat op het moment van Jezus' sterven het gordijn in de tempel scheurde..., maar geen van allen vertelt wat de betekenis hiervan was. Was het voor hen zo duidelijk dat het geen uitleg nodig had? Of was dit heel bijzondere gebeuren gewoon niet met enkele zinnen uit te leggen? Ik wil u twee dingen over dit gebeuren van het scheuren van het gordijn vertellen, waar we waarschijnlijk aan moeten denken.

Ten eerste lijkt dit scheuren van het gordijn te verwijzen naar Gods oordeel. Gods oordeel, want het hele tempel-gebeuren begon scheuren te vertonen. Er was in de jaren hiervoor namelijk nogal wat gediscussieerd op het tempelplein door Jezus en de Joodse geestelijken. Jezus had op een keer het tempelplein schoongeveegd, marktkramen omgegooid en de handelaren de tent uit gejaagd. Want het heilige en het onheilige leken hier namelijk helemaal door elkaar zijn te komen liggen. Eerbiedig offeren en een hele handel aan offerdieren. Vroomheid en schijnheiligheid. Gulle gaven voor de tempel, maar tegelijkertijd een arme weduwe die daar met haar laatste penninkjes moest rondlopen. De hele tempeldienst, de dienst aan God, begon scheuren te vertonen. Het was niet meer, zoals God het had bedoeld. Het was niet zuiver meer. De mensen waren niet zuiver. God wilde zo niet langer gediend worden, want God was hier niet van gediend. Het hele tempelgebeuren, het hele gemeente-zijn kan dan wel doorgaan..., maar als de mensen er zelf niet met hun hart bij zijn, als er geen echte toewijding en liefde voor God is en als de wereld om je heen je koud laat... Nu, daarom had Jezus al eerder aan Zijn discipelen de verwoesting van de tempel aangezegd. En hier, bij zijn sterven, werd nu zichtbaar dat de tempel inderdaad niet in al haar glorie zal blijven bestaan. Toen Gods Zoon door de priesters van de tempel ter dood was veroordeeld en stierf aan het kruis, bracht God een grote scheur in het gordijn. En spoedig zullen er nog veel meer scheuren en barsten te zien zijn... en inderdaad: in 70 na Christus werd de tempel compleet verwoest.

Maar ik zie nog iets anders in dat gescheurde gordijn... *Het heilige der heiligen, Gods eigen ruimte die voor mensen was afgesloten, ging nu dus open.* Gods

aanwezigheid was niet meer achter een gordijn verstopt, onbereikbaar voor de gewone man en vrouw, het gescheurde gordijn stond nu open. Er was een opening gekomen! En dat is precies de betekenis van Pasen. Het hartverscheurende lijden van Jezus en het gescheurde gordijn... zij laten beiden zien dat God door het oordeel heen een nieuw begin maakt... dat God opnieuw met ons wil beginnen... Op het moment dat Zijn Zoon alle lijden en schuld van de wereld op Zich nam, stelde God Zijn ruimte open voor mensen die eigenlijk op een afstand moesten blijven. God wilde vanaf dit moment 24 x 7 toegankelijk zijn, bereikbaar, nabij... En er hoefde geen hogepriester meer te bemiddelen en te verzoenen..., want dat had Zijn Zoon, de grote Hogepriester gedaan.

Zo spreekt de Hebreeënbrief ook over Jezus' lijden en sterven. In de Hebreeënbrief wordt de hemel met de tempel in Jeruzalem vergeleken en wordt Jezus met de hogepriester van de tempel vergeleken. De Hebreeënbrieffschrijver wil namelijk zijn lezers die het best wel lastig hebben en wat aan het indutten waren, aanmoedigen: zet de stap naar God, blijf met God in verbinding, ga steeds weer naar God terug, zoek Hem steeds weer op..., ja na dit leven mag je straks helemaal voorgoed naar God gaan, want... Jezus heeft de weg voor ons vrijgemaakt. Hij is de Hogepriester die voor ons de tempel is doorgegaan... Hij is voor ons de hemel doorgegaan en Hij heeft met Zijn eigen offer – Zijn eigen bloed dat

heeft gevloeid – verzoening gebracht. Er is geen voorhangsel meer dat voor ons de weg blokkeert en God afschermt. Nee, Jezus is voor ons de toegang geworden... 'Prijs de Heer, de weg is open naar de Vader, naar elkaar.' Jezus heeft de weg voor ons vrijgemaakt. Ik citeer het stukje dat wij zojuist uit de Hebreeënbrief lazen nog even in een andere vertaling: *Broeders en zusters, dankzij het bloed van Jezus kunnen we zonder schroom het heiligdom binnengaan. Hij heeft voor ons met zijn lichaam, door het voorhangsel heen, een nieuwe, levende weg gebaad, en doet nu als hogepriester dienst in het huis van God* (Hebr 10: 19 t/m 21).

Je mag zonder schroom zo zegt de Hebreeënbrieffschrijver – vrijmoedig (HSV) – tot God gaan. Als je hulp nodig hebt..., of als je flink de mist in bent gegaan..., als je je schaamt..., ga zonder schroom naar God toe. Er hangt geen dik gordijn meer tussen God en ons in. Jezus staat tussen ons in, niet om ons de toegang te ontzeggen, maar juist om ons bij de hand mee te nemen. In gedachten het hemelse heiligdom door, het heilige door, langs de gouden kandelaar en het reukofferaltaar..., nog dichterbij... je mag zelfs in het heilige der heiligen komen, zo dichtbij... 'ik kom in Uw heiligdom binnen, 't voorhangsel ga ik voorbij'.... Zo vrijmoedig, zonder schroom tot God gaan..., zoals je bent, met alles erop en eraan... en alles wat je ontbreekt en wat je liever niet wilt laten zien. Ga naar God toe!

Maar ook als je dankbaar bent, blij, als je wat te vieren hebt gehad deze week... breng je dank voor Gods troon.... ga naar Hem toe, vrijmoedig! En ook als je geborgenheid zoekt, rust, ruimte..., ga in gedachten die heilige ruimte binnen. God is niet meer afgeschermd, er hoeven geen blokkades meer te zijn. ... Ja, ook als je

moet sterven... Ik had het er afgelopen week over met een zuster van onze gemeente die nu in het hospice verblijft. 'Hoe zal het nu allemaal gaan?', zo vroegen wij ons af, 'dat laatste stukje van je leven en dan met je leven voor God verschijnen' Ik heb toen met haar ook gelezen over die hemelse Hogepriester Jezus. Hij is voor ons uitgegaan, de tempel door. En Hij is daar nu in die hemelse tempel om ons aan de hand mee te nemen richting de Vader. Er is geen voorhangsel dat ons tegenhoudt. Jezus is de Weg. Niemand komt tot de Vader, dan door Mij, zo zei Hij van Zichzelf.

Ik wil nog één ding over dat gescheurde voorhangsel zeggen en dan maak ik nog een laatste stap in de preek. Markus vertelde dus, zoals ook zijn collega's dat het voorhangsel in de tempel scheurde, toen Jezus stierf. Maar helemaal aan het begin van zijn boek gebruikte Markus ook een keer dat woord 'scheuren', terwijl hij ook een ander woord had kunnen gebruiken. Weet u wanneer? Bij Jezus' doop. Toen Jezus gedoopt werd, toen *scheurden* de hemelen open, zo schreef Markus. De hemelen scheurden open en de Geest van God kwam als een duif op Jezus en een stem uit de hemel klonk: 'Gij zijt Mijn geliefde Zoon'. Nu, volgens mij heeft Markus een verbinding gezien tussen Jezus' doop en Jezus' sterven. Toen tijdens Jezus' sterven dat voorhangsel met engelen daarop geborduurd scheurde, toen was het voor Markus alsof de hemelen opnieuw openscheurden en Gods stem klonk die ons Zijn liefde aanzegde... Ik denk dat dat het was wat Markus daarin zag: dit sterven van Jezus was het begin van dat Gods Geest op alle mensen zou neerdalen en dat wij vanuit de hemel Gods liefde aangezegd zouden krijgen. De weg tot God was nu helemaal vrijgemaakt... 'Jullie zijn Mijn geliefde zonen en dochters!' Kom dan vrijmoedig!

Waar zijn wij nu in de preek? Nu, bijna aan het einde. We begonnen bij dat voorhangsel uit de tabernakel, dat liet zien dat wij God in al Zijn heiligheid en majesteit niet zomaar kunnen ontmoeten... en wij zijn uitgekomen bij het grote wonder dat God Zelf het gordijn aan de kant heeft geschoven, heeft gescheurd om voor ons de toegang vrij te maken: je mag met alles wat je hebt en alles wat je bent of wat je mist bij God komen.

Maar ik zat deze week te denken: dan ga ik dat zondagmorgen vertellen aan de gemeente, aan de jongeren ook – in de hoop dat zij het volhouden om al die dingen van de preek te volgen – en dan eindig ik met: 'je mag bij God komen, kom maar, zonder schroom!' Maar... zouden zij echt gelukkig worden van die boodschap? Zouden ze daar gelijk mee aan de slag gaan? Misschien klinkt deze hele preek wel voor jou als een uitnodiging voor een museum: 'jongens, ik heb goed nieuws: jullie mogen

gratis naar binnen! Vrije toegang tot de collectie kantklossen door de eeuwen heen! Kom maar, zonder schroom!' ... Zijn er misschien jongeren, of volwassenen die misschien zoiets hebben van: joh, dankjewel voor de boodschap dat ik bij God mag komen, maar ik heb veel te doen, school begonnen, druk op het werk, ik red het ook wel en dat geloof is sowieso al ingewikkeld en de kerk nog meer... Ja, natuurlijk bijzonder mooi dat wij bij God mogen komen... wonderlijk... goed om in gedachten mee te nemen... maar dat het mij nu echt zo raakt?' Als je dat ook hebt hè, blijf dan nog even drie minuten erbij. Niet dat ik dit even bij je kan veranderen, maar wat ik je mee wil geven: God is voor je gevoel soms zo ver weg misschien, soms lijken er allemaal voorhangels tussen jou en God te hangen misschien... en dat hele geloof dat blijft misschien vaag, terwijl anderen er misschien veel meer mee lijken te kunnen... Ik vind dat niet vreemd hoor als je dat hebt. Maar wat ik dan steeds tegen mijzelf moet zeggen, dat is:

God is de bron van het leven en daarom moet ik bij Hem zijn.

Want alle liefde die je in je leven krijgt... en alle dingen waar je blij van wordt, die kleine druppeltjes of die grote stortvloed aan vreugde, dat komt bij God vandaan, besef je dat? Hij is de Bron van dit alles. Bij Hem moet je zijn. En jouw leven... hoe je bent gemaakt... en dat je er mag zijn..., dat is geen toeval, dat heeft deze God bedacht. Hij wilde dat jij er zou zijn. Jouw leven, dat was Zijn keuze.

Als je deze God niet zou hebben..., dan was er echt geen hoop, dan was je helemaal aan jezelf overgeleverd in deze rare wereld..., dan was je overgeleverd aan het lot, of je een beetje geluk hebt in je leven. ... En de zin van je leven, daar ben je dan zelf helemaal verantwoordelijk voor. En of je een beetje zelfwaarde hebt: ja, anderen zullen dat dan moeten geven, of je moet jezelf steeds een klopje op de schouder geven..., maar dat is allemaal zo kwetsbaar en zo weer vergeten. Nee: God heeft waarde aan je leven toegekend. De mooiste zekerheid van je leven is dat je geliefd bent door God en door Hem wordt vastgehouden.

Deze God is bron van al het leven. De bron van alle liefde. Onze hoop. Je toevlucht. Hij Die voor ons leven staat... en boven ons leven... en aan het einde van ons leven... Er gaat niets buiten Hem om. Wat zou je jezelf ontzettend tekort doen door zonder Hem verder te gaan. En wat zou je ook Zijn eer tekort doen....

Nou, daarom hoop ik dat je net zo verwonderd en blij wordt als die Hebreënbrieffschrijver, die aan ons wil doorgeven: de weg tot deze God is vrij. Ongelooflijk maar waar: je mag zomaar naar Hem toegaan! Nu zomaar? Dankzij Jezus Die voor ons de dood is ingegaan; toen is het gordijn gescheurd en is de Heilige God zo ontzettend toegankelijk geworden.

Ga naar Hem toe. Met je vragen. Met je dankbaarheid. Zoek God elke dag op. Nee nog beter: leef altijd online met God. Tot het moment dat je hand zal worden vastgepakt en de Hogepriester je mee zal nemen door het hemelse heiligdom..., het voorhangsel voorbij... om voor altijd heel dichtbij God te mogen zijn.